

Významnou súčasťou kultúrneho dedičstva sú práve unikátne drevené kostoly. Drevená sakrálna architektúra je skvostom slovenskej ľudovej tvorby. Zvláštnosťou je, že objekty sú postavené výlučne z dreva a pri ich stavbe nemohol byť použitý ani jeden klinec. Vyznačujú sa originalitou a jedinečným technicko-umeleckým riešením.

Podľa historických záznamov bolo na Slovensku viac ako 300 drevených kostolov. V súčasnosti sa zachovalo do 50 týchto sakrálnych stavieb pochádzajúcich zo 16. – 18. storočia. Evanjelických artikulárnych kostolov existuje už len 5. Jedným z nich je práve drevený evanjelický artikulárny kostol v Hronseku.

Vznik dreveného artikulárneho kostola Hronsek determinovali viaceré historické udalosti. Kostol bol postavený na základe uznesenia Šopronského snemu z roku 1681, podľa ktorého sa dovoľovalo evanjelikom postaviť v každej stolici dva kostoly, avšak za veľmi prísnych podmienok. Kostol v Hronseku bol teda spádovým kostolom pre celú severnú časť Zvolenskej stolice. Bol postavený v zmysle podmienok stanovených 25. a 26. článkom šopronských artikúl (článok po latinsky – articulus) na základe ktorých:

1. musel byť kostol postavený celý z dreva,
2. bez použitia jediného železného klinca,
3. musel byť postavený za jeden rok,
4. bez hlavného vchodu do dediny,
5. bez veže.

Chrám bol dostavaný v roku 1726. Miesto na ktorom stojí hronsecký kostolík je bývalé hronovisko. Kapacita dosahuje až 1100 miest na sedenie. Presvetlenie interiéru je riešené prostredníctvom 30 okien z fúkaného skla v tvare šesťuholníkov. Originalitou kostola v Hronseku je hrazdená drevená konštrukcia. Unikátne je aj použitie drevených dubových kolíkov. Kostol je jedinečný svojou bohatosťou európskych stavebných prvkov. Spájajú sa tu prvky škandinávskej, nemeckej, iónskej aj slovanskej architektúry. Drevený artikulárny kostol v Hronseku je jediný kostol na Slovensku, ktorý disponuje škandinávskymi architektonickými prvkami. Taktiež je jediný drevený kostol svojho druhu na Horehroní.

Kostol má výbornú akustiku, čo ho predurčuje aj na organizovanie koncertov, ktoré sa v kostole každoročne usporadúvajú pre verejnosť.

